

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— május 4.

(Jó befektetés.) Jó befektetés ma nap-ság függetlenségének és 48-asnak lenni. 1865-ben *heten* voltak a párt alapítói, ma 240 felé járnak, többségben vannak a parlamentben és kormányképesek tétől talpig. Olyan ez, mint a régi takarékpénztárak dolga; a 40-es években p. o. 50 forintjával, kegyeletből és hazafiságból, fogadták el az „első hazai” részvényeit, ma már kétszázszor annyit érnek a részvények. A 48-é az ország, a hatalom és a dicsőség. Igaz, hogy a koronával kötött paktum következtében nekik a láncozott Prometheus szerepe jutott, hanem ez nem nagy baj. Két év múlva lehullanak a bilincsek és ha a párt szét nem málik, ha meg nem hasonlik, akkor létre jön az önálló és független Magyarország!

(Horvát testvériség.) Évekkel ezelőtt megélt abból az ellenzéki újságiról, ha Tisza Kálmánt, a Henczy szobrát, a Gellérthegyi citadellát és a horvátokat szidta. Tisza Kálmán nincs többé, a Henczy szobra nem disztelenkedik már a királyi isk előtt, a Szentgellérthegyi citadellát elhordathatja, a ki akarja, a horvátországi választások a magyar barátság jegyében folytak le. Igazán zavarban lennénk, ha nem élne osztrák és állana Bécs, a melyet szidni fog a magyar időtlen időkig!

(Egy föllépés.) Kilépett föl a magyar törekvések ellen?

- Inkább *mi* lépett föl.
- Nos hát mi?
- Az önhittség, meg a nagyképűség.

(Rossz számítás.) Ne is szólj barátom; én nő ember vagyok, ismerem a nőket s azt mondom, hogy az „Országos Gyermekevédő Liga” már ténykedésének elején illuzióriussá tette a sikert; az asszonyoktól erejüket túlhaladó áldozatot követel s az „első Gyermekevédő napot ominózus dátum”-mal tette tönkre.

— Nem értelek; hiszen minden nő külön-külön egy-egy „Jó sziv.”

— Igaz, még a legmódisabb asszonynak is jó szive lehet, de hol van az az ön feláldozó Éva leánya, ki csak új nyári kalapra is május 26 áig — várni bírna?

A negyvennyolcas többség.

— május 4.

A választások immár kétségtelen eredménye, hogy a függetlenségi és 48-as-párt abszolút többséget kapott.

Vizsgáljuk meg, vajjon igazuk van-e azoknak, akik veszedelmes bonyadalmaktól tartanak, a miért a függetlenségi és 48-as-párt abszolút többségben került be a képviselőházba?

Olvassuk és halljuk az aggodalmat!

Mi mindent csinálhat ez az új többség a parlamentben! Nos hát, a többségnek ez a jövő működése, nem éppen olyan ismeretlen, mint a hogy az első pillanatra tűnik. A többség azt fogja cselekedni, a mire vállalkozott, a mire a királylyal és az országgal szemben vezérei garanciát vállaltak és a mely cselekvési körre őket a választók a parlamentbe küldtek.

Mindenekelőtt is támogatni fogják a Wekerle-kabinetet. Tamaszauul szolgálhatnak mindabban, a minek elvégzésére a kabinet vállalkozott. Elfogják tehát intézni a költségvetést és az ujoncjavaslatot, gondoskodnak a közügyek költségeinek fedezéséről, majd pedig megalkotják az általános választói jogosultság alapján a parlamentnek reformját és rendezik a monarkia két állama, ugyszintén az ország és a külföld közti kereskedelmi viszonyokat.

Való igaz, a függetlenségi-párt tagjai többre nem vállalkoztak. De többre nem vállalkozott a Wekerle-kabinet sem. A választási reform tető alá juttatása különben is minden körülmények között a most összeülő parlament végét jelenti, mert, ha egyszer a szélső alapra épített reform a törvénykönyvbe van cikkelyezve, a szűkebb alapon nyugvó parlament, mely az akkor már fennálló új jogrend szerint nem képviselheti igazában az or-

A nap halála.

(Leconte de Lisle)

Az őszi tengerként zúg s e szózat
Oly panaszos, bús, ünnepi s komor,
Cibálja a fákat, míg bujdoskol.
S galyuk pirosra festi vérad, ó Nap!

Levélesomón kavarganak a vészek;
Álmodt kinálva lassan jó az est.
S az árnyba' mindent biborosra fest
S görsös, kopasz galyon lebeg a fészek.

Hunyj, hunyj, dicső Nap fáklýaláng, pihenj, te!
Hulljon sebedből fényszőnyegre vérad.
Mint szivből a kebel örök szerelme.

Halj meg, — te felkelsz! Jó reménybe fekszel,
De visszatér e a hang, láng s az élet
Ha megtörik a szivünk végül, egyszer? . . .

Kosztolányi Dezső.

Csomó fű.

Irta: **Vértessy Gyula.**

A „Szabadság” eredeti tárcája.

A komor nagy emeletes házak között,
a cseppnyi kis zöld fölton, a József téren,
sápadt arcu sovány karu kertészlegények
vágják a gyöngye szálú, sárgászöld színű fűvet.

A legények ványadt izmu karján fel van gyűrve az ingujj, hogy szabadabban mozgathassák a sarlót. Sárga arcukról csak úgy csorog a verejték, mintha valami nagy munkát végeznének. Pedig az a sok hosszú keskeny levelű fűszál olyan könnyen dől, olyan megadással hajtja oda sovány természet az éles sarló alá!

Nem úgy, mint az a hatalmas erős levelű fű, amelyiket pusztai ég napsugara tiszta vizü harmat meg Zagyvaparti úde friss levegő táplál.

Az bezzeg nem adja meg magát, olyan hamar. A kaszáslegények naptól barnavörösrőre szitt hatalmas karjain ugyancsak duzzadnak az erek, míg a hatalmas nagy réten, mely onnan a dombról úgy néz ki, mint valami bolyhos sötét zöld plüs szőnyeg — szépen rendekbe fektetik a vastag levelű sarjűfűvet.

A reggeli nap áttetsző sárgásfehér fátýollal borítja be a párázatos levegőjü rétet — s az aranyzóttos fátýolu levegőn át a közelben, a fűszálakon csillogó harmatesőpek úgy látszanak, mintha ebbe a királyi fátýolba belerakott gyémántdarabok lennének — ott odébb pedig a hullámos sorokban kaszáló emberek, amint egyenletes rithmikus mozgással egész felső testükkel jobbra előre hajolnak, azután a vágás után megint visszahúzódnak — ez az egész, jóformán nesztelen, folyton egyformán ismétlődő mozgása az embereknek úgy tűnik fel, mintha ott valami mesebeli árnyalakok mozognának,

homályos esőndes alakok, csak lassanként lesz vakító fehérre egy egy embervonal, a mint a mindég feljebb-feljebb hágó nap sugárkévéje végigdől a fehér gunyáju kaszásokon.

Azután a fátýol szétfoszlik s az égbolt kék kupja, mintha kiszélesedve borulna a réten mozgó emberek világos, éles körvonalaiba.

A levegő, az a tiszta, meleg és mégis friss levegő csak úgy szűrődik be a gyaloglásban kifáradt ember kitágult pórusain át s a felséges nyári kép nyugodt, esőndes stafage ainek harmonikus hatása alatt olyan nyugodtnak, boldognak érzi az ember magát.

A frissen vágott satnya, csenevész fű, azokhoz a hatalmas sarjűrendekhez hasonlatos illatot áraszt — s az a beesett szemű, széles csontos vállu ember, aki ott ül a tér egyik padján — az illattal együtt a lelkébe érzi szállni a rég elmúlt falusi nyarak úde, friss hangulatát.

A sok éjjeli munkától kivörösödött, duzzadt pillájú, álmos szeme egyszerre csak felragyog mikor lassan esőndesen, mintha csak ködfátýolképeket látna, elvonulnak a szeme előtt a falusi nyári napok emlékei.

Jelentéktelen dolog az egész. Hiszen ott a falun, ott se történt vele semmi olyan nevezetes, semmi olyan kedves dolog, amit talán valami nagyon sajnálhatna — nem édes emlékek, nem boldog napok beszélők hozzá ebből a hangulatból — dehogya, csak az elmúlt ifjuság, az elveszített remények s az egészségs emléke.

szágot, tovább együtt semmiképen sem maradhat.

Ilyenképen tehát nem igen tudjuk megérteni, miért tart valaki attól, hogy a most összeülő országgyűlésben a 48-as többség felforgatná és bonyadalmakba kergetné az országot. Az előjelek szerint munkás parlament lesz az, a melyik most összeül. Dolgozni fog és derekasan dolgozni is kell a normális állapotok helyreállítására. És ebben a közjogi alap hivei és ellenesei között teljes az egyetértés.

Éppen ezért nyomatékkal hangsúlyozzuk, hogy a pártok erőviszonyainak ezuttal nincs olyan nagy jelentősége, mint teljesen normális viszonyok között volna. Kitetszik ez már abból, hogy a függetlenségi többség támogatni fog egy kabinetet, a melynek elnöke és több tagja a közjogi alapon áll. Támogatni fog, mert a megszabott programra nézve az együttműködés az országnak érdeke.

A helyzet pedig igazában a jövő választásokon fog kialakulni. Ezek a választások majdan az új választási rend alapján fognak lefolyni. Addig az átmenetnek idejét éljük.

Politikai hírek.

— **A sorozás.** Amint az új képviselőház az ujonejutalékot megszavazta, a hadügyi kormány elrendeli nyomban a sorozásokat, a melyek *junius 15-ikén kezdődnek és július 20-án nyerne befejezést.* A besorozott legénységnek szolgáltatásra legalkalmasabb anyagát *azonnal berendelik* tényleges szolgáltatásra. A mostani sorozás alkalmával négy évfolyam hadkötelesei kerülnek sor alá és pedig az 1882., 1883., 1884., 1885-ben született hadkötelesek. Sok gondot okoz a katonai hatóságoknak az, hogy mi történjék az 1882-ben született hadkötelesekkel, akik már tavaly betöltötték a harmadik korosztályt, de az ex-lex miatt nem voltak sorozhatók? Értesülésünk sze-

Ott is, akkor is csak olyan szegény legény volt mint most. Csak hogy tele reménységgel, egészséggel!

Azóta? Oh azóta mindkettőt elveszítette. Igaz hogy nem egyszerre, a sors elég kiméletes volt hozzá, csak úgy lassanként, mint ahogy a megsebzett madár hullatja a szárnyait...

A levágott fű illatával összevegyül a föld szaga is — s ez a kettős kedves falusi illat, mintha csak valami láthatatlan seprű lenne, benyomul az agyába s kikergeti onnan az elszomorító, homályos gondolatokat.

Pompás nap! — kiált fel vidáman. Könnyűnek, gyerekesnek vidámnak érzi magát! Énekelni, táncolni szeretne. Azután felugrik a padról s nem tud ellentálni annak a vágyának, hogy oda ne üljön a fűbe s a fejét rá ne hajtja a kis csomó levágott fűre, hogy közről szivhassa be az illatát, hogy végignyújtózkodhasson a zöld szőnyegen, úgy mint hajdanán, otthon...

Ugy is tenne, ha a kertészlegény harsány hangon rá nem kiáltana, hogy ha rézség, hát maradjon otthon, de ne rontsa a kertet, mert rendört hivat!

A legénynek igaza van. Csakugyan maga is úgy érzi, hogy részeg! Hogy is gondolhatott olyat! Hiszen most itt van a nagy város kellő közepén, ahol nem teheti azt, amit otthon tett a zagyvaparti réteken.

Egyszerre csak lelkében a vigságot megint szomorú busz érzés váltja föl.

Miért jött ő el onnan? Onnan, ahol ha

rint a hadügyi kormány a harminckilencet csak kisebb arányban fogja besorozni, de ezeket is kivétel nélkül a *póttartalékba osztja be.*

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 4.

A választások kérdése foglalkoztatja a politikai világot. A pártok arányainak megoszlása új helyzetet teremt s mindenki nagyon kíváncsi arra, hogy a függetlenségi párt abszolút többsége mellett a kormány minő politikát fog folytatni. E sorok írójának alkalmá volt beszélni a kormány egyik függetlenségi tagjával. A miniszter kifejtette abbéli nézetét, hogy a függetlenségi abszolút többség dacára az előző megállapodásokat respektálni kell és a pártok szövetkezését előbbi formájában fen kell tartani. Ezt az álláspontot azzal okadatozzák, hogy ez a kormány a szövetkezett többség alapján csinált egy, két három évre menő programot. Egy munka tervet, amelyet a béke érdekében be kell tartani. Ha az eddigi megállapodásokat külső politikai okokból megbolygatnák, ez nem vezetne jó eredményre s újból kifakadna a harc, melynek kimenetele a küzdő felekre beláthatatlan.

(Wekerle Bécsben.)

Mint értesülünk, Wekerle Sándor miniszterelnök a jövő héten Bécsbe utazik hogy az új osztrák kormányelnökkel tárgyaljon. Az elintézendő kérdések élén ott állanak a gazdasági kérdések, amelyekre nézve Wekerle dr. megállapodott Gautschossal, de a közbejött választás folytán természetesen most újabb megállapodásra van szükség. Azt bizonyosra lehet venni, hogy az új osztrák miniszterelnök nem fog a korábbi megállapodások elé nehézségeket gördíteni, mert a felséggel bizonyára megállapodott abban, hogy elődjének ezt a munkáját respektálni fogja.

(A kormány programja.)

Most, hogy a választások lezajlottak, a politikai világ figyelme a legközelebb összetülő országgyűlés felé irányul és különösen nagy az érdeklődés a kormány programja iránt. Igaz, hogy Wekerle és minisztertársai itt is, ott is nyilatkoztak már, de ezek csak sovány, általánosságban mozgó nyilatkozatok voltak, melyekből bajos volna a kormány részletes programjáról csak hozzávetőleges képet kapni. A kormány tagjai szándékosan voltak olyan tartózkodók nyilatkozataikban, mert nem akartak programjukkal korotkedni. Most azonban hire jár, hogy az új kormány nem jött üres tarsollyal: hozott határozott vívmányokat is. Mik ezek a vívmányok, azt szigorúan titokban tartják. A nemzet csak a trónbeszédéből, de főleg a miniszterelnök bemutatkozó beszédéből fogja ezeket megtudni. Május 22-én fogja Wekerle elmondani az érdemleges programot és az ország meg fog belőle győződni, hogy nemcsak új emberekben, de rendszerben is új korszak nyílt meg Magyarországon, melynek megteremtéséhez érdemes volt a függetlenségi pártnak segédkezet nyújtani.

(Koholmányok.)

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gróf Andrassy Gyula belügyminiszterről egy mai reggeli lap, állítólag koalíciós forrásból vett értesülés alapján azt írja, hogy nemsokára megvált állásától. — Illetékes helyről vett értesülésünk szerint ez a hír a hozzáfűzött kommentárral együtt tendenciózus és rosszakaratu koholmány.

(Barabás mandátumai.)

Tudósítónk ma felkereste Barabás Bélát és megkérdezte tőle, hogy három mandátuma közül melyiket tartja meg. Barabás kijelentette, hogy ezen kérdésben a függetlenségi-párt fog dönteni,

nem is volt semmije sem, de volt napja, levegője, szabadsága.

Oh csak még egyszer visszakerülhetne! Itt megfagy a lelke ezek között a kopár, hideg falak között. Az a tenyéryi égbolt, amit a nagy házak fölött lát, az nem elég neki, ezek a kis kassirozott keretek még csak jobban megfájdítják a szívet! Eszébe jut neki az igazi szép természet, odakint a falun.

Ha most kirohanhatna a vasúthoz, megváltaná a jegyet haza, haza kis szülőfalujába! Délre otthon lenne, kifuthatna a rétekre, késő estig be se jönne, csatangolna réten, erdőn, a Zagyvában megfürödnék, azután gyerekmódra bemászna valamelyik gyümölcsösbe, teleszedné a kalapját hamvas gyümölcsessel, majd a bársonyos gyepre vesényt futna a Mátráról lengedező szellővel, picit fürjfiókot végigkergetne a tarlón, nappal színes leplekre, aikonyatkor zugva repülő orrszarvú meg szarvasbogarakra vadászna, este azután elfáradva hazakerülne a kis parasztházba, ahol a jószágos arcu öreg paraszt asszony fejosóvalva szidogatja:

— Jaj te csavargó! megint nem láttalak egész nap!

Már nem mondaná. Nagyon csendes már az a jó öreg asszony! A kis ház sincs meg, semmi sincs meg.

Még talán jobb is így, mintha most is élne az édes anyja s egyre várná haza az ő híres fiát, akiből Isten tudja már mi lett! Nagy ur, miniszter, a királynak is ő oszt tanácsokat...

Hogy mehetne haza kopottan, betegen, hogy mondhatná el, hogy semmi se lettem, ostoba vagyok, mert szegény vagyok, nem lehetek semmi, mert szegény vagyok... Hogy vallaná be neki, hogy napidíjas — este meg korrektor egy lapnál — a felesége meg, aki most odahaza a harmadik emeleti nyomorult lakásban fürdeti a legkisebb gyermekét, közönséges szobaleány volt, akit csak azért vett el, mert így kevesebbe került a vele való együttélés.

Hogy mondhatná ezt is el? Mit szólna arra az a szegény öreg asszony, hogy a fia, akihez grófkisasszonyok mennének el, szobaleányt vett el...

Hogy mondhatná mindazt el, hogy mindabból amit a sors ígért neki, semmit sem váltott be, hogy az iskoláit is félben hagyta, mert élni kellett, mert kenyér kellett...

Jobb az öreg néninek ott a kis falusi temetőben álmódzni az ő kedves egyetlen fia nagyságáról, hírességéről...

Nem, minek menne ő haza? Minek mutogatná magát azok előtt az emberek előtt, akik mind sokat vártak tőle. Nem akarja, hogy sajnálják... Nincs neki már otthon semmi keresni valója. Ez az ő otthona. Itt legalább senki sem ismeri. Nem kell magát senki előtt se szégyelnie.

Az a másik, az a napsugaras, tiszta levegőjű édes otthon, az már mindörökké elveszett. Mindörökké.

Hogy a kertészlegény észre ne vegye, lepva lehajol a földre. Felvesz egy marok le-

de a legtöbb érv mellett van, hogy a főváros hetedik kerületének mandátumát tartsa meg.

Arra a kérdésre, hogy fog-e Aradnak és Nagyváradnak jelöltet ajánlani, kijelentette, hogy a két város választási mozgalmába nem akar beavatkozni.

A politikai körök szerint a függetlenségi-párt úgy fog határozni, hogy Barabás fővárosi mandátumát megtartva, legközelebb mondjon le aradi és nagyvárad mandátumairól.

Hír szerint Aradon Kossuth Lajos Tivadar lesz a függetlenségi-párt jelöltje.

(Zichy a királynál.)

Bécsből jelentik: Ő felsége ma délelőtt fél 11 órakor gróf Zichy Aladárt 6 felsége személye körüli minisztert külön kihallgatáson fogadta.

(Installáció.)

Aranyosmaróthon ma ünnepélyesen beköltözték Kazy János főispánt.

(Választások.)

Aranyosmedgyesről jelentik: Vécsey László báró alkotmánypárti győzött 1006 szótöbbséggel.

Selmecbányáról jelentik: A képviselőválasztás e hó 7-én, hétfőn lesz. Pallavicini György gróf többsége biztos. Hercegh Mihály függetlenségi jelölt támogatására Kmetty, Héderváry és Lengyel képviselők itt jártak és azzal korteskedtek, hogy Kossuth helyesli eljárásukat. Emiatt az alkotmánypárt a központnál panaszt tett és erőlyes cáfolatot vár. Holnap 150 gyalogos és 80 csendőr érkezik ide. A diákok terrorizálják a választókat.

Ujgyházáról jelentik: Gratz Gusztáv szász nemzetiségű képviselővé megválasztották.

Szászsebesről jelentik: Buday Barnát, az „Ország” felelős szerkesztőjét képviselőül megválasztották.

Nagydisznódról jelentik: Transchenfels Emil szász nemzetiségűt választották meg.

(A fővárosi választások eredménye.)

Budapest három kerületében jóval éj-

vágott füvet s ajkához emeli; s míg szomorú fájó gondolattal, szinte a lelkébe szívja be ezt az ifjúságára, komor élete egynehány szép napjára emlékeztető illatot, az erős belélegzéstől, vagy a felindulástól vagy csak attól mert a tüdeje nem a legjobb állapotban volt — az egyik keskeny levelű fűszálra rábugygyant a szájából egy véresöpp . . .

Szinte megvigasztalodva nézte. Hát talán mégis nemsokára hazamehet!

Igen, haza, mert itt ebben a nagyvárosi szép rendes temetőben nem szeretne pihenni. Csak otthon, a kis rendetlen, kidőlt, bedőlő fejfájú sirt kertben. Ott a jó öregasszony mellett. Az édes anyja mellett. Milyen jó is lesz ott! A nap rá fog sütni a sirra, sűrű, buja növényű fű fogja benőni, kacagó parasztyerek fognak a ráboruló virágzó akácfa alatt játszani, a kis templom harangját minden délelben, minden este ott huzzák meg a szomszédságában.

Es nem kell magát szégyelnie senki előtt se, amiért hogy semmi sem lett belőle. Milyen jó is lesz.

Hanem este, mikor odahaza, a fülledt levegőjű kellemetlen kis lakásban az asszony nak elmondja, hogy úgy e ha meghal megteszi neki azt, hogy haza szállítatja, hát az komisz feleselő cselédtempóval dobja oda neki:

— Hogyne, hiszen annyi marad utánad, hogy még az utaztatásodra is telik . . .

fél után után dőlt el a küzdelem sorsa. Az ötödikben Sándor Pál 141 szótöbbséggel győzte le Kreutzer Lipót dr.-t. A hetedik kerületben reggel félöt órakor hirdették ki az eredményt, mely szerint

Barabás Bélát ezer szótöbbséggel

a VII. kerület megválasztott képviselőjének jelentették ki. De lehetett volna háromszorannyi. Mint az áradat, úgy jöttek a Barabás párti szavazók és tolongtak a bejárat előtt. A Józsefvárosban a két legtöbb szavazatot kapott jelölt

Madary Gábor	1562
Nagy Dezső dr.	1514

közt pótválasztás lesz.

Uj szellem.

— május 4.

(L. J.) Tudni való dolog volt, hogy a függetlenségi párt általános többségben lesz az új képviselőházban.

Mióta várjuk ezt a felüdülést, hisz már megfeneklett, tespedett, elnyomott volt a nemzet.

Szabadság után sóvárogunk, meguntuk a henységét, most már a munkásság s tetterő izmosítja idegzetünket.

Meg van a béke az uralkodó és a nemzet közt, most már kölcsönösen az uralkodó a nemzettel, egymást megértve, intézhetik országunk sorsát.

Az új szellem valóban csodát mivelt, mintha valami álomból ébredtünk volna fel.

Az álom elnyomta gondolatunkat, érzésünket, a felébredés pedig mámorossá tett.

Teljesen felcsudva, leirhatatlan boldog érzések szállottak meg.

Hogy ez a kibeszélhetetlen öröm és boldogság teljes legyen, mindenki jól tudja, csak egy van még hátra, a kérdések legfogósabbika: a katonai kérdés megoldása.

Kemény anyag a mi katonai követelésünk, megmarad még sokáig annak.

Ez nem veszedelmes, ez lenne a jó, se nem árt, se nem használ, a nemzet java, üdvössége nem ettől függ.

Csak gyűlöletes színt adtak neki.

Ha a hadsereg vezetői részéről új szellem fog sugározni nemzetünkre, ha Ő felsége megérti a nemzet vágyait, akkor az új szellem betetőz mindent: Magyarország legfényesebb korszaka előtt állunk.

Akkor lesz csak igaz a mondás, hogy: „Extra Hungariam non est vita”!

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— május 4.

(Ady Endrének ajánlva)

Uj hajókkal, új vizeken jártok,
Ismeretlen, ködös vizeken . . .
Nem kíséri taps a vitorlátok, —
Mert a zászló — tarka, idegen!

Hit nélkül, — de gögös, bus reménnyel,
Vakon rohan ez a sok hajó,
Melyet örült, beteg vágy vezérel,
Meg a pogány dalos riadó . . .

Más az éjjel, más a nappal ottan;
Más a villám, fergeteg, a vész;
Más érzések szállnak a dalokban,
Melyet nem ért semmi ósdi ész . . .!

Más nevetés hallik a hajókról;
Más a bánat, más a gyötrellem;
Másképp szállnak ott a női csókról . . .
És a gyönyör más módon terem!

Menjetelek csak új, beteg hajósok

Messze, tovább sötét utakon . . .

Nem követlek szegény, ferde Jósok.

Régi vizem én el nem hagyom!

Hű leszek a régi dal vizéhez.

Ott hajózik, ottan evezek.

Azt mondom el, amit szívem érez . . .

Uj hajósok! Isten veletek!

Szunyogh Barna.

— **Bocskay ünnepély.** Az ev. ref. főgimnázium önképzőkörének Bocskay ünnepélyre igen sikerültnek és a nagy történelmi alak emlékéhez méltónak ígérkezik. A meghívókat már szétküldte a rendezőség. Az ünnepély műsorát közöltük. Néhány pár száma különös érdeklődésre tart számot. Így a zenekaré, mely Doppernek egy magyar tárgy dalművét adja elő. Érdekes az a melodráma, melynek úgy szövegírója, mint zeneszerzője az ifjúság köréből került ki előadója pedig egy bájos debreceni urleány. Eredeti lesz a hegedős ének, melyet a kornak megfelelő jelmezben ad elő a kollégiumi ifjúság legjobb hangú énekese, énekét hegedűn maga kíséri. A felolvasó és szavalórész is tetszésre számíthat. Az ünnepély holnapután vasárnap délután 5 órakor lesz a főiskola dísztermében. Jegyek a kör pénztárosánál és az ünnepély kezdete előtt a pénztárnál kaphatók.

— Mentő tanfolyam Debrecenben.

A közigazgatási tanfolyam halgatókkal az idei mentő tanfolyam a tegnapi napon délután kezdődött meg a tüzoltó lakonyában. A mentő tanfolyamot Dr. Derekassy István orvos főiskolai tanár vezeti.

— Végh Gyula a hivatalában.

Mai számunkban részletesen foglalkoztunk Végh Gyula főkapitánynak hivatalába történt visszahelyezéséről. Az eset — melynek váratlan bekövetkezése széles körben nagy feltűnést keltett, eltekintve az itt, ott felmerülő ellenszenvtől városszerte általános meglepéssel találkozott. Különösen a hivatali körökben fogadták a visszahelyezést rokonszenvesen. Éppen ideje volt már, hogy a rend helyreálljon a rendőrségen, ahol darabonték garázdálkodása óta botránnyosan felforgatott állapot uralkodott. Végh Gyula ma már serényen munkálkodott hivatalában; Az öreg főkapitány, akinek azt az elismerést meg kell adni, hogy nagyon lelkiismeretes tevékenységet fejtett ki mindenkor hivatali ténykedése során, hosszú téltlenségre kényeszerítése után pihent erővel és megedződött munkakedvvel látott az összehalmozódott, sürgős teendőkhöz Mihelyt valamennyire helyreállította a régi rendet, első dolga lesz, — mint kijelentette — a rendőrség ujjaszervezésén buzgólkodni, amire bizony már nagyon is elérkezett az idő. Tegnapi éjjel személyesen ellenőrző szemlét tartott az őrálmásokon, a mit ezentul gyakrabban fog végezni. A mai nap folyamán pedig több fontos ügyet intézett el.

— **Jegyzetek.** Tisztelettel arra kérem fel „Jegyzetek” című művem aláírási ivainek tartóit, hogy azokat címemre (Darabos u. 38.) vagy a Csáthy-féle könyvkereskedésbe beszolgáltatni mielőbb sziveskedjenek. Gáspár Imre.

— Sulkovszky herceg gondnoksági ügye.

Dr. Tagányi Sándorné, szül. Sulkovszky Ida hercegnő 1903. évben válópórt indított férje, dr. Tagányi Sándor ellen s egyszersmint kérte az aradmegyei írvaszkét, hogy férjét a Sulkovszky uradalom vagyongazdálkodnoki tisztjétől hűtlen kezelés miatt mozdítsa el és a hercegi birtokokat adja

bérbe. Tagányi Sándor, hogy ezt meghiusítsa a herceg nevében kérvényt adott be a bonni Amtsgerichthez, melyben kérelmezte a hercegnek a gondnokság alól való felmentését. Másfél évig folyt a vizsgálat ezen ügyben, kihallgattak pro és kontra több mint száz tanút, akik sok érdekes momentumot tártak fel a herceg életéből. Forell, híres zürichi pszichiáter is véleményt adott a herceg elme-állapotáról s többek között oda nyilatkozott, hogy a herceg moral insanytiben szenved. Most döntött végérvényesen a bonni Amtsgericht ezen ügyben s a herceget kérelmével elutasítva, továbbra is gondnokság alatt hagyta.

— **Az országos-ternaverseny** fogadó és elszállásoló bizottsága május hó 7. napján délután 5 órakor a városház (emelet) 26-ik számú szobájában gyűlést tart.

— **Megszökött elmebeteg.** A rendőrségen ma délelőtt egy Balku Ferenc nevű elmebeteg eltűnéséről tettek jelentést, aki napokkal ezelőtt megszökött anyjának Honvéd utca 11 szám alatti lakásáról és azóta nyoma veszett. A szerencsétlennek különös ismertető jele, hogy himlőhelyes és a csizmáját állandóan a hóna alatt hordja egy zsákban, melyet sohasem hagy el magától és nem lehet tőle elvenni. A rendőrség körözteti.

— **Nehogy ellopják.** A múlt hónapban beteg lett Dóczy Anna cselédleány és bekívánczolt a kórházba. A szállásadónője, özvegy Bencez Károlyné Virág Erzsébet Csillag-utca 37. sz. a lakosnő akkor azt mondta a leánynak, — hagyja nála 30 korona értékű holmiját, nehogy a kórházban ellopják tőle. A leány hitt és rábízta holmiját Benczénőre, aki aztán még biztosabb helyre vitte: a zálogházba. A károsult leány sikkasztásért feljelentette.

— **Tisza István és az ugrai választás.** Tegnap, az ugrai választás alkalmával olyan dolog történt, ami méltán fog országos szenzációt kelteni. Mikor a geszti kastélyba hírt vitték, hogy a nemzeti szavazatok rohamosan emelkednek, gróf Tisza István volt miniszterelnök telefonon üzenetet küldött Ugrára, volt kerületébe.

— Ha a függetlenségi jelölt lobogója veszélyben van — így szól a geszti üzenet — elmegyek és leszavazok Halász Lajosra. Elmegyek és magammal viszem hiveimet és ki fogom jelenteni, hogy a magyar embernek kötelessége most a függetlenségi zászlóra szavazni.

Tisza István üzenete leirhatatlan örömet keltett a függetlenségi táborban. A Halász párt győzelme azonban már biztosítva volt, s így a választás intézői hálásan megköszönve Tisza készségét, megüzentek, hogy nem kívánják a gróftól farszítani.

— **Hirdetmény.** Az 1874 évi XXXIII. t. c. és az 1899. évi XV. t. c. alapján értesítettik Debrecen sz. kir. városnak az országgyűlési képviselőválasztásra jogosult lakosságát, hogy az összeíró küldöttségek által bemutatott névsor nyomán a választók 1907. évi ideiglenes névjegyzéke a központi választmány által összeállított, illetőleg kiegészített; s ezen ideiglenes betűsoros névjegyzék, valamint a kihagyottak névjegyzéke is a város székházánál — a városi kiadó hivatalában (földszint 11. számú szoba) — 1906. évi május hó 5-ől 25-ig közzemlére kitétetik, hol is reggeli 8—12 óráig a névjegyzékek megtekinthetők; délután 2—6 óráig ugyanott le is másolhatók. Az 1874. évi XXXIII. t. c. 44. és 45. §-ában foglalt rendelkezéshez képest a névjegyzékek ellen felszólalni; a felszólalásokra pedig észrevételeket tenni lehet. A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat. Ezenkívül mindenkinek jogában áll azon választókerületben, melynek névjegyzékébe felvé-

tetett, bármely jogtalan felvétel ellen avagy kihagyás miatt felszólalni. A netán beérkező felszólalások f. évi május 16—25. napjáig a fent említett helyen fognak közzemlére kitétetni. A felszólalásokat mindenki megtekintheti s azokra mindenki, ki az 1874. évi XXXIII. t. c. 44. § szerinti felszólalni jogosult, írásban észrevételeket nyújthat be. A felszólalások a névjegyzék közzemlére ki tételestől számított 10 nap alatt, vagyis 1906. évi május hó 15. napjáig adhatók be, az ezekre tett észrevételek pedig 1906. évi május 16. napjától kezdve — bezárólag 1906. évi május hó 25. napjáig fogadtatnak el. — Ugy a felszólalások, mint a rájuk vonatkozó észrevételek a központi választmányhoz intézve, a központi választmány elnökéhez írásban adandók be. Egy beadványba több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható, ellenben az észrevétel minden egyes beadványhoz külön-külön adandó be. Kelt Debrecen sz. kir. város központi választmányának 1906. évi április hó 24. napján és folytatva tartott III. ik üléséből. Kovács József polgármester, mint központi választmányi elnök. Varga Károly, tb. tanácsnok, központi választmányi jegyző.

— **Révész Zsigmond tolvajai.** „Tolvajszövetkezett egy üzletben“ című cikkünkben ma részletesen beszámoltunk arról a nagystülű lopási esetről, melyet öt könnyelmű fiatal ember, Weisz Dezső, Bergmann Béla, Deutsch Sándor, Schwarc Ignácz és Schwarc Lipót kereskedő segédek követtek el üzleti főnökük, Révész Zsigmond Piac-utcai divatárkereskedő kárára. Az ügyben a rendőrség ma nagyrésztben befejezte már a vizsgálatot. Bardóc biztos a nap folyamán több helyen házkutatást tartott, aminek eredményeként az ellopott pénzből eddig 1300 korona megkerült. Egyik helyen a kéménybe rejtve találtak 200 koronát, másutt több száz koronáról szóló takszékkönyv került elő. A megtévedt ifjakat délután átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Garázda huszárok.** Az éjjel 3 Vilmos huszár befeszítette Kozma József Szappanos-utca 6. sz. a. lakásának ablakát és onnan 5 cserép vizágot el loptak. Négy cserépet összetörték, az ötödikkal pedig bevették Monoki Lajos Csapó-utca 86. sz. házának ablakát. A rendőrök az egyiket elfogták, aki Kovács János 6. századbeli huszárnak mondta magát. El is eresztették. Később azonban kiderült, hogy az igazi Kovács János az éjjel éppen lakat alatt volt. A nyomozást a garázda huszárok ellen megindították.

— **Veszedelemes kutyamarás.** Az ebzárlat dacára tele vannak az utcák kóbor ebekkel, amelyek a közbiztonságot veszélyeztetik. Csaknem minden nap megmarnak valakit. Az a legsajnálatra méltóbb, hogy sok eset nem kerül nyilvánosságra. Csütörtökön délután a Honvéd-laktanya előtt két kutya támadta meg Kovács Zsoltán 2. gimnázistást. Az egyik kutya H. P. kereskedő, a másik gazdája ismeretlen még. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Az új rendszer és a tisztviselők.** Érdekes elvi döntést hozott tegnap a közigazgatási bíróság a királyi biztosok és a régebbi kormány főispánjai által kinevezett tisztviselők tekintetében. Kimondja a döntés, hogy azok a tisztviselők, akiket a királyi biztosok elmozdítottak, állásukban megmaradottnak tekintetnek, a kinevezett új tisztviselők ellenben semmi ellátásra igényt nem tarthatnak. A főispánok kinevezési jogát azonban a főjegyzőtől lefelé respektálja a közigazgatási bíróság. A főispánok által kinevezett tisztviselőknek tehát a főjegyzőtől lefelé előreláthatólag 1907-ig, az új közigazgatási választásokig megadják járulékaikat.

— **Szociálista hadnagy.** Érdekes dolog történt május elsején Párisban. Este Tisserand-Delange gyalogos hadnagy szolgálati egyenruhában megjelent a munkás-

tözsede üléstermében s ott a szindikátus 1500 tagja jelenlétében a szociálista hitre esküdött. Tisserand kijelentette, hogy az az üldözés, amelyet a köztársasági tiszteknek el kell szenvedniök, tette szociálistává. Arra a kérdésre, mit ténne, ha azt a parancsot venné, hogy a tömeg közé lövessen, azt a tanácsot adta munkásoknak, hogy őrizték meg nyugalmukat és kerüljenek mindenféle összeütést. Ami őt magát illeti, nem engedné meg, hogy testvéreinek vére folyjon Nemcsak ő, hanem számos bajtársa is így gondolkodik, kik ily esetben semmi esetre sem vezényelnének tüzet. A gyűlés végén Tisserand hadnagyt a munkástözsede elhagyásakor letartóztatták.

— **A kávéházban.** A kávéház manapság a nagyvárosokban egyike a legelterjedtebb intézményeknek. Az intenzív kávéházi élet egész külön kávéháztársadalmat teremtett, kávéház orkölcsöket és kávéház typosokat. Ilyen különösen a törzsvendég. — Ő a legkedveltebb vendége a kávéháznak. Réá minc a legbiztosabb alapra építi a kávéház üzletét, ugyszólván a törzsvendég pénzből él: amit a törzsvendégeknek kívül keres, hogy egy kávé szavaival éljek, az éppen a pecsenyére elég. Neki meg van a maga rendes helye, ha jön, a pincér — rendelés nélkül hozza már a vendég porcióját: a kávé, világosat, szürve, félmelegen porukorral, vagy kávé dupla föllel, forró... A törzsvendég uralja az egész kávéházat: második otthonát leli itt, igényei mérhetetlenek. Ismertem egy törzsvendéget, ez egyszer így kiáltott fel a kávéházban:

— Rottenetes, micsoda kiszolgálás van itt. Már egy hete leszakadt egy gomb a kabátomról és még mindég nem varrták fel.

A törzsvendégnek joga van a kávéházban használni mindent, ha sár van az utcán lekefélik a ruháját, a cipőjét, ha színházba megy, kölcsön kap látszóvet, ha eső esik, kap esernyőt, szükség esetén kap zsebkendőt, szódabikarbonát, mindent, ingyen, mert ő a törzsvendég, akinek nem a 16 krajcár kiadás adja meg a nagy tekintélyt, hanem az, hogy mindennap megjelenik...

— **Különös görös.** Furcsa beteghez hívták tegnap hajnalban a budapesti mentőket az angyalföldi pályaudvarra. — Nagy László 29 éves kalauz szolgálat közben görösöket kapott, ami oly saajátságos módon nyilatkozott meg, hogy a beteg szakadatlanul bukfenet hányt. A mentők nem tudták a fájdalmát csillapítani, bevitték hát a Rókusba. Utközben, a mentőkocsiban sem szűnt meg a görös. A szerencsétlen ember teljesen összezsugorodva, szédítő gyorsasággal hányta a bukfenet. A Rókus kórházban még két óra hosszáig bukfeneczett, azután kimerülten, eszméletlenül terült el a földön. Nagy nehezen tudták csak életre kelteni. Most a Rókus kórházban ápolják.

— **Egy lapvállalat mérlege.** Hogy manapság uszágot alapítani nem valami nagyvállalkozás, azt eléggé illusztrálja a Magyar pénzügy című szakkönyv, mely a következőket írja. Az Ujság nevű nagy fővárosi lapvállalat anyagi helyzetéről: Az Ujság Rt. 1905 évi mérlegét 93 932 k. veszteséggel zárta, az előző évi 162,945 k. val szemben. A 325 000 k. alapitkével szemben a lap értéke 500,000 k. ra van becsülve. Az adóssok tartozása 119 038 k.-át, a hitelezők követelése 289,418 k. tesz ki.

— **Az aranyásó.** A sanfranciskói katasztrófa alkalmából újra életre kelnek a legendás aranyásó-históriák, amelyek a kaliforniai aranybányákhoz fűződnek. — A múlt század közepe felé az egész világ Kaliforniában kereste a boldogulást és az aranyat. — Többek között egy harmadrendű francia színész is, aki sok nélkülözés és szenvedés után végre — mint mindenki — engedélyt kapott arra, hogy egy darabka földön tetszése

szerint turkálhasson. Két hónapig ázott és kapart. Az egyetlen eredmény, amit elért, egy alapos tüdőgyulladás volt, amelylyel kórházba került. Mikor lábadozott, egy szép napon egy komoly ur jelent meg az ágyánál.

— Ön X. ur, a . . . számú terület tulajdonosa?

— Igen.

— Mennyiért adja el azt a földet?

— Oh, nagyon olcsón. Annyiért, amennyivel hazamehetek Európába és örökre hátat fordíthatok ennek a borzasztó helynek.

— Száz ezer dollárt adnék érte.

— Tessék?

— Kevés? Adok kétszáz ezret.

A színész majd megőrült a boldogságtól. Azonban ravasz lévén, mint minden rossz színész, gondolkozási időt kért. Ezalatt megtudta, hogy az ő földdarabkája valóságos aranyhegyeket tartalmaz. Nem adta tehát el és pár év múlva mint milliomos tért vissza Franciaországba.

— **Egy sürgöny tartalma.** Szász újságok érdekes anekdotát elevenítenek fel. Az elhunyt János szász király mindenkor nagy gonddal ellenőrizte hatóságait, hogy mindent rendben intézzenek-e el. Egy alkalommal megjelent egy kis táviróállomáson. A hivatalnoknak csak annyi ideje volt még, hogy ezt a távirati értesítést küldje a szomszédos állomásra: „A király inspekción tart!” Alig, hogy az utolsó szót lekopogtatta, belépett az uralkodó és a hivatalnoknak felvilágosítással kellett szolgálni a telefonforgalomról, a beérkező táviratok számairól stb. Ebben a pillanatban érkezett egy sürgöny a Morsegépen. — Mit tartalmaz ez a távirat? kérdezte az uralkodó. A postatiszt nagy zavarba jött. Jelentéktelen sürgöny, felséges uram — hebegte — beszélni sem érdemes felőle. Miután azonban a király tudni akarta a sürgöny tartalmát, a tisztviselő kénytelen kellelten megvallotta, hogy ezt a táviratot a kollégájának: „A király szemlét tart.” S a beérkezett felelet így hangzott: „A király mindenbe beleüti az orrát.”

— **San-Franciscóból.** A san-franciscói katasztrófa napfényre hozta a san-franciscói kínai negyed titkait is, ahol 25000 kínai élt, mint a prairie-kutyák, barlangokban. Ez a városrész egyben legnagyobb látványossága és legveszedelmesebb pestis-félszke volt a Pacific-partoknak. A rendőrség tudta, hogy van itt egy földalatti kínai negyed, ahol a legsötétebb bűntények voltak napirányban s ahol asszonyokat mint rabszolgákat tartottak fogva; tudta a rendőrség, hogy a legnagyobb kínai üzletekben titkos ajtók vannak, melyek a földalatti városba vezetnek s amelyek mögött emberek tüntek el titokzatos módon. Közvetlen és határozott bizonyítékokat azonban nem lehetett szerezni. — A cantoni (Khina) rabszolgavásár mind újabb friss árukat liferált a san-franciscói földalatti kínai városba s a Keletről jövő gőzösök szerencsétlen páriáit egyenesen a kínai negyedbe vitték, hogy soha többé ne lássák meg a napvilágot. Volt egy hatalmas kínai titkos társaság, amely egész sereg kínai detektívet tartott, amely a rendőrség minden lépéséről tudott s erről azonnal jelentést tett. Ez a titkos társaság valóságos rémuralmat folytatott. Azt a kínait, aki életének vagy vagyonának védelméért a „vörös ördöghöz” fordult proskribálták s az ilyen nem kerülhetett ki az orgyilkos kést, golyót vagy mérget, bárhol volt is. Ennek a titkos társaságnak a keze elérte a világ másik végéig. És a san-franciscói tűz egyszerre rávilágított rettenetes fényével erre a titokra láthatóvá váltak a husz látnyi mélyen fekvő katakombák rejtett utakkal ópium-barlangjaikkal, játékok és örömházakkal. —

Most át fogják kutatni az egész földalatti várost s bizonyára rettenetes felfedezésekre van kilátás.

— **Zenészek veszedelme.** Érdekes találmányról ad hírt a New York Gazette e heti száma. A találmány, melynek kiaknázására részvénytársulat alakult 5 millió dollár alaptőkével, dr. Cahill newyorki tanár tulajdona s lényege zenei hangoknak nagy távolságra való elvezetése s ezt oly egyszerűen oldotta meg Cahill dr., hogy New York éttermeiből és kávéházaiból száműzték a zenekarokat és a fenti társulat távhangversenyeit vezették be. A találmány által, egy teremben elsőrangú művészek és zenekarok tartanak hangversenyt, borsos belépti díj mellett s e közben egy telefon segítségével felveszik a hangokat, azután egy forgóáramu transzformátoron keresztül megerősítve vezetik a hangokat kábel segítségével a megkívánt helyiségbe, — ahol az tisztán hallható, mintha a művész ott játszana a hallgatóság előtt. Az előfizetési árak igen mérsékeltek s így már nagyon el van terjedve. Valószínűleg rövid idő múlva nekünk is lesz szerencsénk a találmányhoz.

— **X LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiakasztóban.

— **X Ninos többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legrosszabb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használhatja. Aranykoroná. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilveszter Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

— **X Az Arany Bika kávéházban minden este orgányzene.**

Zalánné futása.

Katonaság és esperesné harca.

(Puskatus és hókebel.)

Debrecen, május 4.

Férfiut énekelünk . . . Mert ámbár a jelen történet hőse a gyöngébb nemhez tartozik a köteles tisztelet révén kénytelenek vagyunk róla ezzel a hőskölteményi introdukcióval megemlékezni. — Ah, akadnak hősök a nők között is! A hókebel alatt doboghat sziklaszilárd szív is és az alábbiakban véletlenül éppen egy olyan hókebelről lésszen szó amely alatt egy példány fenti minőségű szív veri a harci riadót.

Világoson történt, a választás napján. Gabányi Miklós már több lóhosszal elmaradt és Pop C. István összes hívei usztak az örömmámorban. A világosi románság lelkesedése felhágott a tetőpontra és Zsukucáné szívét viharos gyönyör hevítette. Zsukucáné, aki foglalkozására nézve esperesné, e zivataros érzelmek hatása alatt körutra indult a községben, hogy üdvözölő küldöttséget toborozzon az immár háromnegyedrészben képviselőnek tekinthető Pop C. Istvánhoz. Gyűjtő szavai folytán este hét órára a küldöttség meg is érkezett az esperes lak elé. Miután a választók az urna körül időztek, a küldöttség többnyire kiskorukból, szende és fehér ruhás szüzekből és ellenkezőleg alakult meg. Tíz hókeblű és fehér ruhás hölgy egy két méteres koszorút cipelt, a kiskorukak torkuk szakadtából lelkesedtek.

A menet élére Zsukucáné állott s azonnal megindultak Pakota felé a járdán. Csakhamar szembetalálkoztak néhány gyanutlan magyarral.

— Éljen a román császárság! — sóhajtott hangosan Zsukucáné.

— Szetreászka!

Miután a magyarok nem osztották ezt a véleményt, több becsületsértő szó kíséretében alaposan meglökdösték őket. Ebben a műveletben egy tehetséges kereskedősegéd járt elöl, de nyomdokain haladván, a kiskorukok is sikeresen működtek. Uri hölgyek sem kerülhették el az inzultusokat, amelyeket Zsukucáné kéjes mosolylyal szemlélte.

Igy haladt tovább a küldöttség, nem is sejtítvén a zord veszélyt, amelyet egy felháborodott ellenpárti ádáz intrikája hozott rájuk. Ez a felháborodott ellenpárti ugyanis a község házára sietvén, az ott levő hadnagynak elpanaszolta a Zsukucáné román vezényszava alatt álló tömeg rakoncátlankodását, mire a hadnagy egy szakasz katonát küldött ki a rend helyreállítására. A kék nadrágos hadsereg rohamlépésekben igyekezett a küldöttség után s a község végén elérvén azt egy kiváló taktikai mozdulattal megkerülte a Zsukucáné hadosztályát. A kék nadrágosokat vezető cugszifirer a következőképp kezdte meg a diplomáciai tárgyalásokat:

— Az árgyélusát magánam, lelkem, naccságám, kehrt euch!

— Soha! — válaszolta elszántan Zsukucáné. Mi legszentebb politikai jogainkat gyakoroljuk és nem tűrjük, hogy erőszakot kövessenek el velünk szemben.

— No, hogy a magasságos menybéli ur atyaisten simogasson meg! — indignálódott a harcok férfja. — Nem mentek vissza? Akkor: Bajonett auf!

A következő pillanatban megkezdődött a harc. A Zsukucáné hadosztálya, látván az előremeredő szuronyokat, csakhamar hátrálásra fogta a dolgot. A gyorsaság okából azonban néhány puskatus is érintkezésbe jött a hókebelkkel . . . illetve pardon! a hátán senkinek sincs hókebele és a visszavonuló hadosztály már csak a hatát mutatta. Lőn tehát futás. Futott Zsukucáné, futottak a fehér ruhás szüzek és ellenkezőleg, futottak tovább az összes kiskorukok. — Csakhamar üres és pusztá lett a csatatér, csupán elhaló káromkodások zaja törte meg a csendet . . .

Igy történt meg Világoson a második Zalán futása. Zsukucáné ellen pedig a csendőrség közeseadharbitás miatt megindította a nyomozást, amelynek adatai folytán a hősi amazon legközelebb a világosi járásbírósa előtt fog számot adni a fenti szomorú históriáért.

SZÍNHÁZ.

M Ű S O R:

Hétfő, május 7-én: „Varjuék.” Bohózat. Ujdonság. „Pillangó kisasszony.” Dráma. (B)
Kedd, május 8-án: „Csöppség.” Vigjáték. Utolsó előadás. (C.)

* „Cifra nyomorúság” Csiky Gergely drámája került ma színpadra szezonvégi számmal egybegyűlt közönség előtt. A jelen voltak egyrésze, a mint látszik, eseménynek vette azt, hogy Almásy Lola ma lépett fel hosszas betegsége után. Ezen tisztelői ezüst babérkoszorúval lepték meg, a mi ma naposság kissé pazarul osztogatott neme az előismerésnek. Almásy Lola különben, a ki helyén van a kikapós menyecskek szerepkörében. Eszter szerepéhez nem bír elég ma tartalommal és érzéssel, tehát ma este egyetlen szál babért sem érdemelt, nemhogy egész

ezüst koszorút. Zilahy Gyula kedves, szeretetre méltó Mádi Simijét nem szükség ujra feldicsérnünk. Vártuk, hogy fogja Békés Gyula alakítani Csoma Bálintot? Mert Csiky Gergely alakjai a legtöbb darabban ismétlődően, nagyon megpróbálja a színész erejét, ha kiakarja kerülni ezt az egyformaságot. Ez Békésnek nem sikerült teljesen; Csoma Bálintja kitűnő Mosolygó volt, a mily kitűnő Csoma Bálint volt a tőle nem is régen látott Mosolygó. Jók voltak Szakácsné (Parthenia), Szabó Irma (Bella) Arday Ida (Méznesné), Szakács Andor, (Bálnai) Ternyei (Tarcali) és Deési (Poprádi). Az összejáték ellen nem volt kifogásunk. (sz. b.)

* **Nebántsvirág.** Hervé örökszép zenéjü operettjében lép ma este e szezonban utoljára a közönség elé Fóthy Frída. Ez alkalommal Denise szerepét játssza el az ő hálás közönségének,

* **Erősebb.** Ez a címe annak a meg-rázó parasztdrámának, a mely hétfőn este kerül bemutatásra. Gécy István a jeles tehetségű népszínmű író alkotása ez a darab, a mely a vígszínházban jelentős sikert aratott. E parasztdrámával a Pillangó kisasszony is színre kerül, címszerepben Szabó Irnával.

* **A vasárnapi előadások.** A színi évad utolsó vasárnapján igen érdekes és szép előadások lesznek. Délután a János vitézben lép ez évadban utoljára a színpadra Zilahyné asszony, a kit a közönség meleg szeretettel készül ünnepelni. Este a Bagdadi hercegnő főszerepében Lukács Juliska, az új drámai hősnő fog fellépni.

TAVIRATOK.

Tűzveszedelem egy községben.

Gönc, május 4. E hó 1-én Göncön 3 ház a melléképületekkel együtt leégett.

Öngyilkos táborkok.

Bécs, május 4. Bredda Lajos gróf nyug. altábornagy ma öngyilkossági kísérletet követett el Két revolvergolyóval súlyosan megsebesítette magát. — Öngyilkossági kísérletének okát nem tudják.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 4.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelte. — Laoyha irányzat mellett 18,000 métermázsa került forgalomba 10 fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek közül zab és rozs szilárd, árpa és tengeri változatlan. — Idő: szép.

Buza áprilisra	16.00—02.
Buza májusra	16.86—38.
„ októberre	—
Rozs áprilisra	13.46—48.
„ májusra	16.70—72.
Zab áprilisra	16.40—44.
„ októberre	12.88—90.
Tengeri májusra	13.46—48.
„ júliusra	13.68—70.
Repece augusztusra	27.70—90.

Szerkesztői-posta.

S. I. Ön nincs tisztában azzal, hogy az ujság olvasás mily nagy élvezetet nyújt. Vannak ujság olvasók, kik 10-20 éven keresztül csak egy lapot olvasnak, saját törzslapjokat, melybe egész szerelmeseit, melytől megválni egyáltalában nem tudnak. Az olvasó lapjában mindig megtalálja azt, amit keres, megtalálja korán reggel, mielőtt kezébe veszi

a lapot s ez a szellemi táplálék jobb hatással van rá, mint az elfogyasztott reggeli. — Az ilyen rendszeres ujságolvasók nyugodt, higgadt emberek, ismerik a világ forgását, a politika, az élet minden csinját-binját. Ellentéte az ujság olvasóknak az ujság falók. Ezek valami rémes alakok, magukba zárkózott bácsik, rémei a kávéházaknak. Összehalmoznak magok körül temérdek lapot, félrehúzóva egy sarokban ülnek s elejétől végig böngészik a lapokat. — Tehát láthatja Ön, hogy az ujság olvasás nem egyéb megszokásnál, mellyel az idő kellemesen eltelik, de másrészt kellemes szórakozást is nyújt s ha rendszeresen üzzük, tanulságossá is lesz, melytől sok szépet s okosat merithetünk. Tulzása vive pedig még az elmét is meggyöngítheti.

T. A. Ugron Gábor az 1896-iki Bánffy-féle választáson megbukott Szatmáron. Akkor mondta azt a híres beszédet, amely az azóta is sokat emlegetett frázissal kezdődött: Gyenge nép és romlott értelmiség... Ugron aztán nem volt tagja a képviselőháznak 1899. március 26-ig. Ekkor, Bánffy bukása és visszavonulása után, éppen Bánffy báró volt kerülete: Szilágyosmlyó választotta meg egyhangulag s azóta is ezt a kerületet képviseli.

Ingatlanok forgalma Debrecenben.

Eklé József és neje Kéki Róza veszik a debreceni 5877 szíjtkvben foglalt 3 hold 1500 négyszögöl ondódi földet Somogyi János és társaitól 2000 kor.

A debreceni orthodox izralita szifonda egyesület veszi a debreceni 2231 szíjtkvben foglalt Csokonai utca 8 sz. házat Sverla Gyula és nejétől 6000 kor.

Molnár Gábor és neje Fekete Erzsébet veszik a debreceni 1144 szíjtkvben foglalt 1 hold 1231 négyszögöl ujosztású földet László Mihály és neje Köblös Juliánától 1600 kor.

Forgács Lajos és neje Iralvu Juliánna veszik a debreceni 6537 szíjtkvben foglalt 226 négyszögöl Csapókerti szőlőt Fehértői István és társaitól 1200 kor.

Batiz József veszi a debreceni 7251 szíjtkvben foglalt 300 négyszögöl ujosztású földet Geréby Páltól 420 kor.

Hidgyed Zsigmond és neje veszik a debreceni 7286 szíjtkvben foglalt 100 négyszögöl homokkeri szőlőt Balajti Elek és nejétől 2700 kor.

Makai Sándor és neje Dezső Mária veszik a debreceni 6792 szíjtkvben foglalt 764 négyszögöl köntöskerti szőlőt Szabó József és nejétől 3400 kor.

Tóth István veszi a debreceni 4527 szíjtkvben foglalt 651 négyszögöl ujkerti szőlőt Jenei József és neje Burai Erzsébettől 3000 kor.

Városi Színház.

Bérlet 177. szám (C)

Szombaton, 1906. évi május hó 5-én:

NEBÁNTSVIRÁG.

Operette 4 felvonásban. Irták: H. Meilhac és A. Milaud. Zenéjét szerette: Hervé. Fordította: Évva Lajos és Rákosi Viktor. Rendező: Polgár Sándor. Karnagy Fekete O.

SZEMÉLYEK:

Denise de Flavigni — —	Fóthy Frída.
Órnagy, chateau Gibus gróf	Vadász Lajos.
Szinigagató — — —	Sarkadi Vilmos.
Celestin — — —	Polgár Sándor.
Fernand dó Champlatreus	Ternyei Lajos.
Gusztáv) hadnagyok —	Bérczy Ernő.
Róbert) — — —	Bay László.
Loric, őrmester — — —	Szabó Gyula.
Rendező — — —	Perényi József.
Fejedelem asszony — —	Szakácsné.
A zárda kapusnéja — —	Vadásznő.

Holnap, vasárnap, május 6-án, két előadás:

Délután 3 órakor:

Este 7^{1/2} órakor:

János vitéz.

Lukács Juliska felléptével.

Daljáték.

Bagdadi hercegnő. Színmű.

A Közgazdasági Bank részvénytársaság

üzleti helyiségei, valamint a GENERALI

biztosító intézet főügynöksége

5. évi május 3-án

Csütörtökön reggeltől fogva a

Piacz-utczai Steinfeld-féle házban találhatók.

Az Igazgatóság.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyítot.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilc Ferenc, Koczian Dezső, Radakovits Géza, Tóth Béla gyógyszerárán.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező az a földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy utca és Ferencz József lovasági lakánya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérségtelen áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

NYAVALYATÓRÉS!

Ki nyavalyatorés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszerár” által Majna-Frankfurt.

5369.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város házipénztárának 1905. évi zárszámadása elkészülvén, az az 1886. XXI. t. c. 17 § ában foglalt rendelkezésnek megfelelően **f. évi május hó 15-ik napjáig** a város számvevői hivatalánál közszemlére kitetett.

Erről azon felhívással érteztetik a város adózó lakossága, hogy a zár számadás a hivatalos órák alatt megtekinthető s az ellene netalán emelhető kifogások vagy észrevételek a tárgyalásra hivatott közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a tanácshoz írásban beadhassa.

K. m. f. t.

Városi Tanács.

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.

A szőlészeti kincse.

A phyloxerának ellent áll!!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinnek.

Szólítottványok mérsékelt áron kaphatók! Nagymenyiségű sima és gyökeres DELAWARE vessző eladás.

Czim:

Szigyártó és Jakáts.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m

A tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elővirágból, melyek egyes szájakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell és minden alkalmi csokrokat, valaam sirkoszorukat.

Saját termésű nyíló virágok és disznóvényeimet a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek ugy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepeken, óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnyugodtabb pontosággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

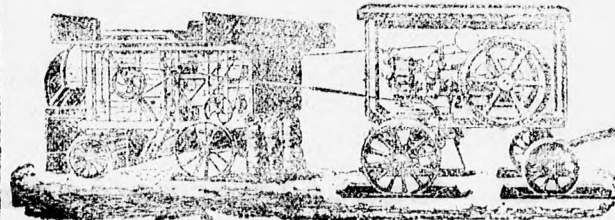
Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JANOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.

A világ legjobb cséplőkészletei. Teljes jótállás kitünő cséplésért.

Hatóságl engedély nélkül szalmafedeles házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és legtökéletesebb motor-cséplőkészleteit, valamint a legtökéletesebb benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorokat ajánlja teljes jótállás mellett legjutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 37-39.

Csak ezen telepen szereshetők be a világhírű, szabad szemmel látható befeccskendező készülékekkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok és villanyos gyújtású benzinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. * Olcsó árak. * Legosekélyebb napi költség. Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Tessék pontos címmre ügyelni! **Kállay F. és Tsa. Budapest, Nagymező-u. 37-39.** Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Tavaszi idény.

Építkezéshez: vasgerendák, porcellan és vaskályhák, konyhák. Építkezési vasalások. Méhészeti cikkek és szerszámok, minden iparághoz, fürdő kádak, jégsekreányek, vasbutorok, gyermek-kocsik, kertészeti felszerelések, kerti padok és butorok, Minimax tüztöltő készülék, Önműködő ajtózárok, kerítésnek való tüskés sodrony és sodrony fonat.

Tóth Gyula
vasnagykereskedő, Debrecen, 20 és 27.

Debreceni Vasöntöde és Géplakatosság

raktárhelye Péterfia 73. sz. (volt Bauer-gyár.) Telefon 467. sz.

Páratlan mintaraktár

hazai, legjobb gyártmányu gazdasági gépekben.

Kiváló hazai- és külföldi különlegességek

tejgazdasági, szőlészeti, borászati- és háztartási gépekben.

Mc. Cormick amerikai gépgyártársaság képviselője
aratógépek, acél-lókapák, fűkaszálók, szénagyűjtők, zöldtakarmány aprítók tengeriszárítók és benzinmotorokban.

Saját gyártmányu, tökéletes, olcsó kútszivattyúk
vizfecskendők, kertibutorok, úthengerek, istálló szerelvények, építkezési- és csatornázási vastárgyak.

Vaskályhák, kályhakellékek és diszöntvények.

A raktár megtekintésére érdeklődők szívesen láttatnak!

278-10-2.

NB. A hadházi utcai gyártelep. (Telefon 46. sz.) Végez minden géplakatos, kazán és műkovács munkát; gazdasági gépek szakszerű jutányos javítását; itatóvályuk, vasszerkezetek, kertrácsokat készítését, stb.

HIRDET M É N Y.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XVIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magy. Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik.

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizennyolecadik Sorsjáték. 125,000 sorsjegy, 62,500 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona.		Második osztály Betét 20 korona.		Harmadik osztály Betét 32 korona.		Hatodik osztály Betét 24 korona.	
Huzás: 1906. május 23. és 25.		Huzás: 1906. június 20. és 21.		Huzás: 1906. július 17., 18. és 19.		Huzás: 1906. szeptember 25-től október 23-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona 1.000.000 (egy millió)	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 Jutal.	600000
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000	1 Kor.	400000
1 "	15000	1 "	20000	1 "	25000	1 nyer.	200000
1 "	10000	1 "	15000	1 "	20000	1 á	100000
1 "	5000	1 "	10000	1 "	15000	1 "	90000
4 " 2000	8000	4 " 3000	12000	4 " 10000	40000	1 "	80000
6 " 1000	6000	6 " 2000	12000	6 " 3000	18000	1 "	70000
10 " 500	5000	10 " 1000	10000	10 " 2000	20000	1 "	60000
35 " 300	10500	20 " 500	10000	15 " 1000	15000	1 "	50000
115 " 100	115000	130 " 300	39000	135 " 500	67500	1 "	40000
3825 " 40	153000	4825 " 80	386000	5325 " 130	692250	1 "	30000
4000 nyer. Korona 304000		5000 nyer. Korona 609000		5500 nyer. Korona 1022750		1 "	20000
Negyedik osztály Betét 40 korona.		Ötödik osztály Betét 32 korona.					
Huzás: 1906. augusztus 13., 14. és 16.		Huzás: 1906. szeptember 5. és 6.					
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona				
1 á	90000	1 á	100000				
1 "	40000	1 "	40000				
1 "	25000	1 "	25000				
1 "	20000	1 "	20000				
1 "	15000	1 "	15000				
4 " 10000	40000	4 " 10000	40000				
6 " 3000	18000	6 " 3000	18000				
10 " 2000	20000	10 " 2000	20000				
15 " 1000	15000	15 " 1000	15000				
135 " 500	67500	135 " 500	67500				
5325 " 170	905250	4825 " 200	965000				
5500 nyeremény Korona 1.255,750		5000 nyeremény Korona 1.325,500					
						37,500 nyer. és jut. Korona 11.940,000	

Az I. osztály huzása 1906. május hó 23. és 25-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók. Budapest, 1906. évi április hó 29-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.